

E · R · · O

ERSO
PEASPONSOR

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

TOETAB

Neeme Järvi ja Truls Mørk

TŠELLO
TRULS MØRK

KLARNET
SOO-YOUNG LEE

ERSO

DIRIGENT
NEEME JÄRVI

14

NOVEMBER
ESTONIA KONTSERDISAAL
2025

MAESTRO

**MOZART
SAINT-SAËNS
SCHUBERT**

OTSING INSPIRATSIOON AMBITSIOON TIPPTASE

Nii nagu ERSO muusikas, püüdleb ka iute
oma tegevuses kõrgeima kvaliteedi
ja rahvusvahelise mõju poole.

E · R · · O

NEEME JÄRVI JA TRULS MØRK

TRULS MØRK tšello
SOO-YOUNG LEE klarnet
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Kontsertmeister Dalia Dedinskaite
Dirigent NEEME JÄRVI

kell 19 – sümfooniakontsert

TRULS MØRK tšello

SOO-YOUNG LEE klarnet

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Kontsertmeister Dalia Dedinskaite

Dirigent NEEME JÄRVI

Ludwig van Beethoven (1770—1827)

11 Mödlingi tantsu, WoO 17 (1819)

Wolfgang Amadeus Mozart (1756—1791)

Klarnetikvintett A-duur, KV 581 (1789)

Allegro

Larghetto

Menuetto—Trio I—Trio II

Allegretto con variazioni

vaheaeg

Camille Saint-Saëns (1835—1921)

Tšellokontsert nr 1 a-moll, op. 33 (1872)

Allegro non troppo

Allegretto con moto

Tempo primo

Franz Schubert (1797—1828)

Sümfoonia h-moll „Löpetamata“, D 759 (1822)

Allegro moderato

Andante con moto

Kontserdist teevad ülekande Klassikaraadio ja ERSO TV (erso.tv), salvestisi saab ka järelkuulata ja -vaadata.

HEA ERSO PUBLIK!

Epiima nimel on mul rõõm tervitada teid ERSO kontserdil „Neeme Järvi ja Truls Mørk“. Täname õhtu toob lavale armastatud maestro Neeme Järvi ja kõrgelt hinnatud tšellisti Truls Mørki. Ettekandele tuleb romantismiajastu vaieldamatu pärl — Camille Saint-Saënsi esimene tšellokontsert.

Epiim toetab ERSOt, sest meid ühendavad samad väärtused: meisterlikkus, järjepidevus ja usk sellesse, et kui kultuur kasvab, kasvab ka rahvas. Ühe Eesti suurima juustu- ja võitootjana on meie töö juurdunud maasse ja selle tulevikku. Nii muusikas kui ka piimatööstuses saavutatakse tipptase põhjaliku ettevalmistuse, meeskonnatöö ja hoole kaudu. Seepärast ongi ERSO kõrval seismine meie jaoks oluline.

Täname, et olete siin ja toetate ERSOt. Soovin teile meeldejäävat õhtut!

Jaanus Murakas

Epiima juhatuse esimees

Ludwig van Beethoven (1770—1827)

11 Mödlingi tantsu, WoO 17 (1819)

Seltskondlik meelelahustusmuusika ja tantsud olid Viini klassikute loomingus leidnud kindla koha ja neid kirjutati enamasti juhutöödena. Aastast 1792 oli Viini Helikunstnike Ühing (Tonkünstler-Societät) tellinud tantsutsükleid igal talvehooajal korraldatud heategevuslike ballide tarbeks tolle aja nimekatelt heliloojatelt — Haydni järel olid neid komponeerinud veel Leopold Koželuch ja Dietrich von Dittersdorf. Viinis mängiti sageli ka Mozarti tantsumuusikat, mida ta eriti viimasel eluaastal (1791) keiserliku kammermuusikuna hulgaliselt kirjutas.

1792. aasta lõpus tuli Viini Ludwig van Beethoven, et õppida Haydni juures. Viimane oli talle muuhulgas tutvustanud ka oma tantsumuusikat. Beethoveni esimesed tantsutsükliid on pärit aastast 1795, mil ta eelnimetatud ühingu tellimusel komponeeris 12 saksa tantsu (WoO 6) ja 12 kontratantsu (WoO 14). Neid esitati Hofburgis asuvas Redouten-saalis 1795. aasta novembris. Helilooja nime mainiti Wiener Zeitungis ja peagi paluti tal teha saksa tantsude ja veel kuue menueti (WoO 9) klaveriseaded. Beethoveni populaarsus Viinis oli tõusuteel.

Mödlingi tantsude saamislugu viib meid pea veerandsada aastat hilisemasse aega. Beethoveni sekretäri Anton Schindleri 1845. aastal ilmunud biograafiast võib lugeda järgmist:

„1819. aasta suvel rahuldas ta [---] seitsmeliikmelise muusikaseltsi korduvalt ja pakilisi palveid. Neil oli sel ajal kombeks mängida tantsuõhtutel Brieli kõrtsis Mödlingi lähedal ning ta kirjutaski mitu osa valssidest, millele ta ise ka seaded tegi.“

Nagu teada, ei peeta Schindlerit usaldusväärseks allikaks, seda enam, et ta puutus Beethoveniga tihedamalt kokku alles 1822. aastal ega saanud olla nende tantsude saamisloo tunnistajaks. Aastail 1817–1820 veetis helilooja mitu suve Viini lähistel asuvas Mödlingis, kus ta oli seotud ka mitme olulise teose komponeerimisega, nende hulgas „Missa Solemnis“, „Diabelli-variatsioonid“ ja sonaat nr 29 („Haamerklaver“). Helilooja peatus majas, mida tuntakse nüüd Beethoveni või Haffneri majana. Klaver, millel Beethoven Mödlingis mängis, oli talle kingitusena saadetud Broadwoodilt Londonist. See fakt näitab, kui hinnatud ta oli juba oma eluajal. Sageli veetis ta aega oma lemmikkõrtsis Kolm ronka, kuid muist täna kõlavatest tantsudest olid kirjutatud siiski naaberkõrtsi mängijate tellimusel. Põnev on teada, et Mödlingis elas aastatel 1918–1925 Arnold Schönberg, kes oli seal välja töötamas oma dodekafoonilist kompositsioonitehnikat.

Veel tagasi ajaloo juurde. 1905. aastal leidis muusikateadlane Hugo Riemann Leipzigi Püha Tooma kooli arhiivist tantsuosade transkriptsioone ja kahtlustas esialgu autorina Carl Maria von Weberit. Neid uurides taipas ta, et Weberi stiil oli paljuski lihtsam ning välistas tema autorluse. Kui Riemann seejärel Schindleri üaltnoodud kirjelduse peale sattus, seostas ta tantsud Mödlingiga ning oli veendunud, et need kuuluvad Beethovenile. Riemanni kirjeldatud käsikirjad läksid teise maailmasõja ajal kaduma ning nende õigsust pole enam võimalik kontrollida.

„Mödlingi tantsud“ on üks neist tsüklitest, milles ajastu tantsumuusika kõrvutamine näitab selle arengut väga selgelt. Tsüklis on viis üsna kiiret valssi ja neli elegantset menuetti — Beethoven ei vältinud menuette kui liig vanamoodsat tantsumuusikat ning lisas tsükklisse veel kaks rahvalikku ländlerit. Igas neist võib kuulda helilooja peent huumorit või koguni riikalikku ulakust. Puhkpillide solistlik kasutamine toob vaimukalt esile neile ainuomased tämbrid ja karakterid. Tantsud on väikesed pärlid Beethoveni loomingus, mis kütkestavad oma isikupärase väljenduslaadiga.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756—1791)

Klarnetikvintett A-duur, KV 581 (1789)

1778. aastal külastas 22-aastane Wolfgang Amadeus Mozart Mannheimi — tollal ühe Euroopa parima orkestri kodu — ja tutvus pilliga, millesse ta kohe armus: „Ah, kui meilgi oleks klarnetid!“ öhkas ta kirjas isa Leopoldile Salzburgi. „Te ei usuks, kui imeline efekt on sümfoonial flöötide, oboede ja klarnetitega!“ Peatselt võis ta Pariisis oma D-duur sümfoonia (KV 297) partituuri ka ise klarnetid lisada. Mitmeski viimastest Viinis loodud sümfooniatest on klarnet juba puupillirühma täieõiguslik liige ning Mozarti ooperite intiimsemate aariate kaaslane. Helilooja võrdleski seda instrumenti inimhäälega. Tihe suhtlemine suurepärase Viini virtuooside, vendade Stadleritega andis Mozartile võimaluse katsetada erinevat tüüpi klarnetitega. Anton Stadleri initsiatiivil oli õukonna pillimeister Theodor Lodz 1788. aastal ehitanud bassettklarneti, mis tavalisest A-klarnetist erines nelja pooltooni võrra madalama tessituuri poolest. Uue instrumendi ebatavaliselt kõla suutis Mozart hingestada taevalikuks muusikaks. Ta oli õigupoolest esimene, kes avas nende instrumentide tehnilised ning tämbrilised võimalused. Anton Stadlerile ansamblisti või solistirollis komponeeris Mozart kolm olulist teost: trio klarnetile, violale ja klaverile (KV498), klarnetikvinteti keelpillidega (KV 581) ja kontserdi (KV 622).

Stadleri mängust vaimustunud näitekirjanik ja kriitik Johann Friedrich Schink kirjutas ajalehes Literarische Fragmente:

„Ma pole kunagi kuulnud midagi sellist, mida sina oma pilliga välja mõtled. Ma poleks iial arvanud, et klarnet suudab inimeshäält nii petlikult jäljendada, nagu sina seda teed. Tõepoolest, sinu pillil on nii pehme ja armas kõla, et ükski südamega inimene ei suuda sellele vastu panna.“

Anton Paul Stadleri esimesed esinemised Viinis koos klarnetistist vennaga toimusid 1773. aastal. Sestpeale tegutses ta seal peamiselt juhumuusikuna. 1781. aastal töötas ta Venemaa suursaadiku ja kunstimetseeni Dimitri Galizõni teenistuses. Mozarti esimene kohtumine Stadleriga võiski toimuda umbes samal aastal Galitzõni palees, kus ta ka ise sageli esines. 1782. aastal kutsuti Stadler koos vennaga õukonnaorkestrisse, kuna keiser Joseph II pidas nende teeneid „hädavajalikeks“.

Klarnetikvintett valmis 29. septembril 1789. aastal ja selle esiettekanne toimus sama aasta 22. detsembril Viini Helikunstnike Ühingu kontserdil. Teos kõidab juba esimesel kuulamisel oma kõlamaagiaga. Nagu on öelnud Richard Strauss: „Igas taktis kinnitab see Mozarti meloodiate graatsia ennekuulmatut võlu. [---] Ometi varjab see muusika melanhoolse rõõmsameelsuse pinna all kogu inimlike emotsioonide spektrit.“ Me võime siin kuulda, kuidas mažoorse helistikus meloodiaid ilmestavad minoorsed alatoonid (esimese osa teine teema); kuidas teemade vaikset rahu läbib varjatud kurbus (*Larghetto*); kuidas rahvalikud karakterid piirnevad üleva lihtsuse ja vaigse suursugususega (menuett ja finaali). Kogu teose ühtne meeleolu tuleneb eelkõige asjaolust, et esimese osa, menueti ja finaali teemad põhinevad samal laskuval meloodiakujundil.

Aeglane osa oma rahuliku meloodiaga on sarnane klarnetikontserdi aeglase osaga. Pärast klarneti imelist avameloodiat järgneb ooperilaadne duett esimese viiuliga, mis areneb kõnekaks dialoogiks. Galantses menuetis on kaks kontrastset trio-osa. Esimeses kõlab liigutavalt melanhoolne viiulimeloodia, samas kui klarnet vaikib, maalähedasem teine trio A-duuris klarnetiga on rahvalik ländler. Variatsioonide-osa gavotilaadne teema võiks pärineda „Võlflöödi“ Papageno laulumeloodiatest. Viies variatsioonis osaleb iga instrument oma soolodega, minoorses kolmandas variatsioonis näiteks elegeiliselt kõlav viiula, mille partiid mängis esiettekandel arvatavasti Mozarti ise — nagu ta oma hiliste kammerteoste ettekannetel seda sageli tegi. Kiires neljandas variatsioonis juubeldavad klarnet ja esimene viiul. Finaali haripunktiks on ulatuslik meditatiivne *adagio*-variatsioon, millele klarnet ja viiul lisavad erilist võlu. Selle lõpus aeg justkui seiskuks, enne kui viimane variatsioon lõpeb rõõmsameelse *allegro*-ga.

Camille Saint-Saëns (1835–1921)

Tšellokontsert nr 1 a-moll, op. 33 (1872)

Camille Saint-Saëns tuli muusikasse imelapsena, tema annet võrreldi Mozartiga. Juba 11-aastaselt debüteeris ta pianistina Pleyeli saalis, mängides Mozarti kontserti B-duur (KV 450) ja Beethoveni kolmandat klaverikontserti c-moll. 15-aastaselt võeti ta vastu Pariisi konservatooriumisse, kus ta õppis klaverit, orelit ja kompositsiooni. Tema õpingukaaslased olid Charles Gounod ja Georges Bizet. Neid ühendas vaimustus Berliozi ja Wagneri muusika vastu. Saint-Saëns jäi klassikalis-romantilise suuna esindajaks, kes ei läinud kaasa prantsuse muusika uute suundadega, mida esindasid tema nooremad kaasaegsed Debussy ja Ravel. Saint-Saënsi eeskujudeks olid Bach, Mendelssohn ja Liszt. Kaasaegsete silmis oli tema helikeel liiga konservatiivne ja vanamoodne. Üldist imetlust pälvisid tema erakordselt lai silmaring ja entsüklopeedilised teadmised kirjanduses, kunstis, ajaloos ja arheoloogias. Ta oli üks rännnuhimulisemaid muusikuid — veel kõrges eas tegi ta reise Põhja- ja Lõuna-Ameerikasse, Egiptusse, Hiinasse, Hispaaniasse, Venemaale. Kõik need reisid polnud alati seotud kontsert-esinemistega, kuid alates 1880. aastaist saavutas ta oma loomingut mängides ja dirigeerides tunnustuse nii Euroopas kui ka Ameerikas.

Saint-Saëns oli särav pianist, kuid tegutses aastaid ka organistina mitmes Pariisi kirikus, püsivamalt 1858–1877 Grand Opéra lähedal asuvas Madeleine'i kirikus. Neil aastail loodud teoste hulka kuuluvad „Jõuluoratorium“,

piibliaineline ooper „Simson ja Delila“ ja neli klaverikontserti. Londoni Filharmoonilise Ühingu tellimusel valmis 1896. aastal tema tuntumaid suurteoseid, kolmas sümfoonia c-moll („Orelisümfoonia“, pühendatud Lisztile). Inglismaal peeti Saint-Saënsi tollal suurimaks prantsuse heliloojaks.

Saint-Saëns kirjutas viis klaveri-, kolm viuli- ja kaks tšellokontserti, lisaks mitmesuguseid teoseid viiulile, metsasarvele, harfile ja klaverile orkestriga. Kahest tšellokontserdist mängitakse esimest sagedamini kui 1902. aastal komponeeritud teist kontserti, mis on virtuoossem kui esimene, kuid millel puudub esimese temaatiline leidlikkus ja harmooniline keerukus.

Tšellokontsert nr 1 valmis 1872. aastal. See on loodud prantsuse tšellistile Auguste Tolbecque'ile. Tolbecque kuulus väljapaistvasse muusikute perekonda, kes oli tihedalt seotud Prantsusmaa juhtiva kontserdiühinguga Société des Concerts du Conservatoire, mille korraldusel ja Tolbecque'i sooleerimisel toimus teose esmaettekanne 19. jaanuaril 1873 Pariisi Konservatooriumi saalis. Suurte tšellokontsertide hulgas nimetatakse seda tänapäeval sageli Dvořáki, Elgari ja Schumanni kontsertide kõrval.

Selle teosega hülgas Saint-Saëns klassikalised konventsioonid vormikäsitluses. Traditsiooniliselt koosnes kontsert kolmest iseseisvast osast. Kuigi osi on siingi kolm, struktureeris Saint-Saëns need üheks temaatiliselt seotud tervikuks. Pika sissejuhatuse asemel algab teos orkestri lühikese akordiga, millele järgnevad solisti trioolidel põhinevad meloodialiinid. Neist arenevad omakorda solisti ja orkestri vahel kulgevad, uute muusikaliste karakteritega rikastatud dialoogid. Saint-Saëns kasutab soolotšellot sageli deklamatiivse instrumendina, mis hoiab solisti muusikalises arengus esiplaanil

Üsna lühike teine osa on graatsiline menuett. Saint-Saënsi biograaf Stephen Studd kommenteerib, et helilooja „tunne tšello vastu, millel on sügav, tume toon ja võime nii väärakaks kui ka kirglikuks väljenduseks, suubus nüüd melanhooliasse“. Lühikesele kadentsile järgnev kiire ja tuline finaali toob esile Saint-Saënsi meisterliku orkestreerimisoskuse ja siin käsitleb ta eelmiste osade teemasid ülima virtuoossusega. Finaalis kõlab taas esimese osa avateema, siis tutvustab helilooja veel kahte uut teemat, aga lisab uuesti ka esimese osa neljanda teema, sidudes kogu teose ühtseks tervikuks. Muusika on nüüd kordades intensiivsem, ka lüürilistes lõikudes. Tempo kiireneb veelgi, et anda teosele särav lõpp. Saint-Saëns on öelnud: „Virtuoossus annab heliloojale tiivad, millega ta saab tõusta kõrgemale igapäevasest ja banaalsest.“

Franz Schubert (1797—1828)

Sümfoonia h-moll „Löpetamata“, D 759 (1822)

„Paljude aastate jooksul laulsin ma laule. Kui ma tahtsin armastusest laulda, muutus see valuks. Ja kui tahtsin uuesti valust laulda, muutus see armastuseks. Nii rebisid armastus ja valu mind tükkideks.“

Need read on pärit ühest Franz Schuberti 1822. aasta juulis visandatud mõistatuslikust proosatekstist pealkirjaga „Mein Traum“ („Minu unenägu“), milles ta kirjutab oma hirmudest, eksirännakutest, üksindusest ja pettumust toonud armastusest. On oletatud, et see on andnud mõttelise programmi tema h-moll sümfooniale. Kirjatöö leiti Schuberti luuletajast sõbra Franz von Schoberi käsikirjalise koopiana helilooja venna Ferdinandi valdusse läinud materjalide hulgast. Samas pole ühestki Schuberti-aegsest dokumendist säilinud sümfoonia programmile vähimatki viidet.

„Löpetamata“ sümfoonia h-moll on Schuberti uuemate kataloogide andmetel nummerdatud sümfooniade hulgas seitsmes. Selle teose saamisloogu ning noodimaterjali edasise saatusega seonduvat ümbritsevad tänini oletused ja spekulatsioonid. Epiteet „Löpetamata“ on andnud uurijaile alust arvata, et helilooja kaotas võidujooksu surmaga ja pidi loobuma oma paljulubavast projektist, sest julm saatus oli selle nii määranud. Ometi elas ta veel kuus loominguliselt üliviljakat aastat.

Schubert alustas sümfoonia komponeerimist 1822. aasta suvel. Sama aasta oktoobri lõpus pani ta töö teosega kõrvale — vähemalt määramata ajaks,

sest ta sai Carl Maria von Weberi kõrval tellimuse Viini Kärtnerthori teatrilt, millest oli võimatu loobuda. Nii oligi ta 1823. aasta maist oktoobrini seotud kangelasoperi „Fierrabras“ komponeerimisega, mida teatri mängukavva aga ei võetudki. Sügiskuudesse jäi veel ühe tehniliselt nõudlikuma klaveriteose „Rändur–fantaasia“ kirjutamine. Ka komponeeris ta ulatuslikku muusikat 1823. aasta juunis Theater an der Wienis lavale tulnud Helmina von Chézy näidendile „Rosamunde“, mille avamängule (samuti h–mollis) viidatakse sageli kui sümfoonia võimalikule finaaliasale.

Schuberti elus oli see aeg väga keeruline. Tema süüfilis süvenes, ta oli lootusetult pankrotis ja kindla peavarjuta. Ta oli 25–aastane, loominguliselt viljakas ja otsinguline. Tema teoste kataloogis on mitmeid poolelijäänud teoseid: kolm sümfooniat aastaist 1818–1821, sonaate, kvartette, ooperiprojekte, orkestriteoseid. Kuuenda ehk „Väikse“ C–duur sümfoonia (1818) valmimisest oli möödunud üle nelja aasta. Seni olid tema teoseid esitanud amatöörorkestrid, kuid nüüd tahtis Schubert pääseda suurtesse saalidesse, laia ja kriitilise publiku ette. Sellise lootusega alustas Schubert oma h–moll sümfoonia komponeerimist. On leitud, et kahe osa valmimise järel töö jätkamist pärssisid mitte ainult haigus ja käsil olevad tellimustööd, vaid asjaolu, et Beethoven oli tolleks ajaks loodud kaheksa sümfooniaga seadnud sellele žanrile uued standardid ja Schubert tundis oma eeskuju ees suurt aukartust. Oleks ebatõenäoline arvata, et Schubertil oli mõttes radikaalne eksperiment ja ta tahtis loobuda klassikalise sümfoonia tavapärasest neljaosalisest ülesehitusest. Kolmanda osa visandid olid tal ju olemas.

Sümfooniad järgisid tollal sageli kindlat rada, näiteks nagu Beethoveni viies, mis liigub ähvardavast minoorist finaali mažoorse võidurõõmuni. Aga kuhu oleks pidanud arenema Schuberti h–moll sümfoonia? Selles teoses varitseb lootusetus, mis ei lubagi juba valmis muusikale lisada ei skertso–osa ega optimistliku lahendusega finaali. On vaieldamatu, et Schubert jättis selle sümfooniaga maha teose, mida vaevalt saaks lõpetamatuks nimetada. See lüüriliselt laulev, eepiliselt avar, suurte kontrastidega, sügavalt traagiline ning samal ajal tihedalt läbikomponeeritud muusika tähistab mitte ainult tohutut hüpet Schuberti enese stiiliarengus, vaid ka pöördepunkti sümfoonia kui žanri ajaloos.

Oma lühikese, vaid 31 aastat kestnud, kuid väga produktiivse elu jooksul komponeeris Schubert ligi tuhat nummerdatud teost, sh 602 laulu, hulgaliselt kammer– ja klaveriteoseid, kiriku– ja teatrimuusikat, üheksa

avamängu ja kaheksa sümfooniat. Neist viimane oli „Suur“ C-duur sümfoonia aastast 1825, mille esiettekannet toimus Leipzigi Gewandhausis aastal 1839.

1823. aastal valiti Schubert Grazis tegutseva Steirmargi Muusikaühingu au liikmeks ning tänuks kinkis ta ühingu kalligraafilise tiitellehega h-moll sümfoonia käsikirjalise partituuri. See tõendab, et tõenäoliselt pidas ta teost kaheosalises vormis lõpetatuks. Nii sattus väärtuslik noodimaterjal ühingu esimehe Anselm Hüttenbergi valdusse, kuni 1865. aasta mais külastas Grazi Viini dirigent Johann Herberck, kes kogus Schuberti käsikirju. Hüttenberg olevat talle pakkunud h-moll sümfoonia originaali, nõudes vastutasuks, et Herbeck juhataks Viinis Schuberti sümfoonia kõrval ka üht tema teost. Täni on jäänud vastuseta küsimus, miks hoidis Hüttenberg Schuberti partituuri enda valduses enam kui nelikümmend aastat. Segastel põhjustel hävitas Hüttenberg 1841. aastal oma päevikud, mis sisaldasid kindlasti palju teavet ka Schubertist.

Herbeck dirigeeris h-moll sümfoonia kahe tervikosa esiettekannet Viini Redouteni saalis 17. detsembril 1865. Ometi pidas ta tookord teiste osade puudumist siiski puuduseks ja valis n-ö hädaolukorras finaali jaoks Schuberti 1815. aastal loodud kolmanda sümfoonia D-duur kiire lõpuosa. Esmakordselt avaldas partituuri kirjastaja Spina Viinis 1867. aastal, andes teosele nime „Lõpetamata“. Pärast Herbecki surma 1877. aastal omandas selle kunstimetseen Nicolaus Dumba, kes 1900. aastal pärandas partituuri koos skertso-osa visanditega Viini Muusikasõprade Ühingu, kus hoitakse seda hinnalist aart tänini.

„Lõpetamata“ sümfoonia helistiku h-moll valik oli ebatavaline. Ükski tuntud helilooja enne Schubertit polnud selles helistikus sümfooniad kirjutanud. Beethoven olevat h-molli nimetanud „mustaks“ helistikuks. Esimene osa (*Allegro moderato*) algab tšellodelt ja kontrabassidelt unisoonis kõlava laskuva meloodiaga, mis sümboliseerib mitmetes Schuberti teostes, ka lauludes, hauda ja h-noot surma. Seda meloodiat, mida kuuleb veel korduvalt, võib pidada sümfoonia motoks. Rahutult liikuvate keelpillide saatel kõlab melanhoolne peateema oboe ja klarneti unisoonis, selle järgneb tantsulisema karakteriga kõrvalteema tšellodelt ja siis viiulitelt, kuid teema keskel sekkuvad muusikasse kurjakuulutavad saatuselöögid. Selline lüürika ja draama, rahu ja tasakaalutuse, valguse ja pimeduse, armastuse ja valu vastastasmõju läbib kogu esimest osa, mille töötlus on täis ahastavat dramatismi. See mahaneb koodas, kus taas kõlab teose otsekui kuristiku sägavusse laskuv avameloodia.

Teine osa (*Andante con moto*) E-duuris on kontrastiks esimese osa süngele meeleolule. Ometi pole seegi muusika pingevara, kuid saatuselöögid on siin talitsetumad. Metsasarvedelt kõlavale lihtsale motiivile vastavad keel- ja puupuhkpillid soojalt, helgelt laulva meloodiaga, mis on täis rahu ja lootuse tunnet. Dialoogid soleerivate puupillide (oboe, klarnet, flööt), erinevate instrumendigruppide või tromboonidega võimendatud *tutti* orkestri vahel kujundavad teose kõlaatmosfääri. Schubertile omased mažoori-minoori vaheldumised harmoonias loovad muusikas valguse- ja varjudemänge. Ka siin on laululine ja tantsuline element omavahel seotud. Ehkki sümfoonia osad täiendavad teineteist (järgides Schuberti mõtteid valust ja armastusest, millest ta on tahtnud laulda), on neis siiski oluline erinevus. Kui esimene osa lõpeb meeleheitlikus lootusetuses, siis teine leppimisega. Sügav kurbus peegeldab Schuberti muusikalise isiksuse kahte olulist tahku. Helilooja on öelnud: „Minu muusika on minu geenius ja minu viletsuse vili ning see, mille olen kirjutanud oma suurimas hädas, on see, mis maailmale näib kõige rohkem meeldivat.“

Maia Lilje

ERSO piletistjatele kehtib **50% soodustus** tavahinnast parkimisele Rävala parkimismajas kuni kolme (3) tunni jooksul.

Kuidas soodustust lunastada:

- Klient võtab Rävala parkimismajja sisenedes parkimispileti.
- Pärast kontserti valideerib klient oma parkimispileti kontserdisaali fuajees.
- Enne parklast lahkumist maksab klient parkimistasu parkimismajas asuvas makseautomaadis.

EuroPark

SÕPRADE KLUBI

Sõprade Klubi liikmetele pakume mitmeid hüvesid ning kutsume neid osalema eriüritustel.

Pianissimo 75€ aastas

Tasuta kavalehed, privaatne garderoob, varane ligipääs uue hooaja piletitele ja muud hüved.

Piano 150€ aastas

Sooduspiletid, kutsed avatud proovidesse ja muud hüved.

Mezzoforte 300€ aastas

Kutsed avakontserdile ning vastuvõttudele, üllatuskingitused ja muud hüved.

Forte 500€ aastas

Lavatagused tuurid, kutsed ava- ja lõppkontserdile, aastaringised soodustused ja muud hüved.

Fortissimo 1000€ aastas

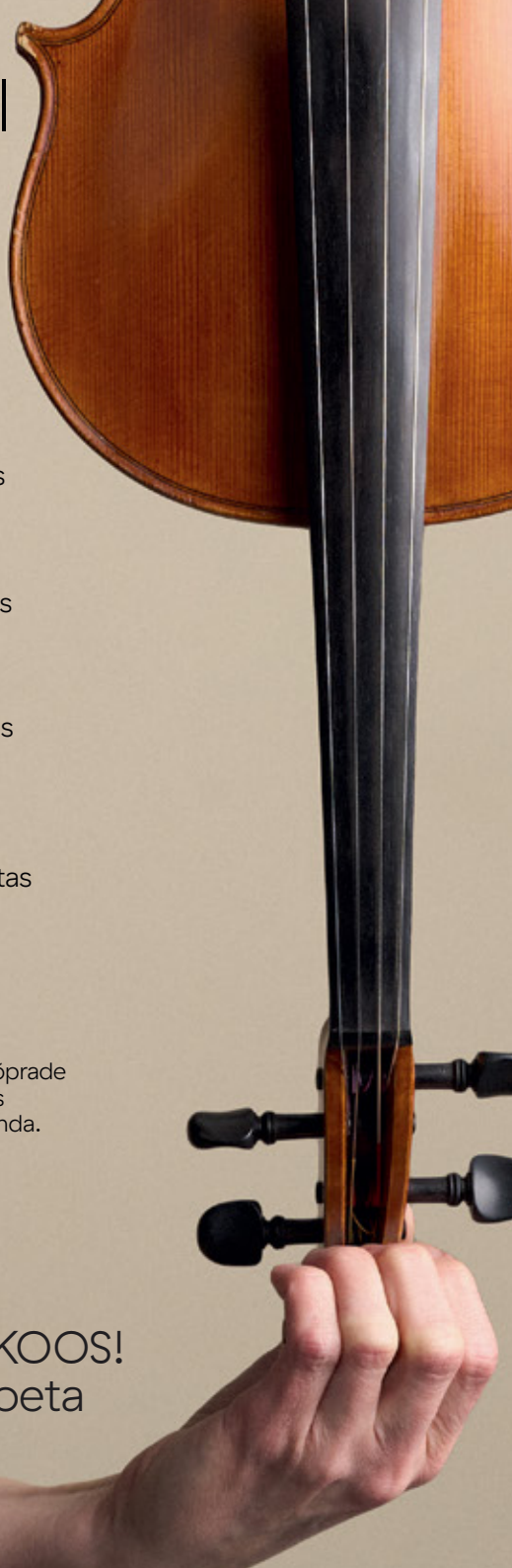
Kohtumised muusikutega, kutsed orkestri üritustele ja muud hüved.

Sõprade sisering 3000+ €

Avalda oma toetusega suuremat mõju, liitudes Sõprade Siseringiga. Siseringi annetus on ühekordne panus alates 3000€, mis on suunatud kindlasse valdkonda. Sinu toetus tasustatakse ainulaadse soodustuste komplektiga just selles valdkonnas, mida toetad.

MAESTRO | SOLIST | ERSOKAS
TURNÉE | INSTRUMENT | HARIDUS

TOETAME KOOS!
erso.ee/toeta

Soulis sündinud **SOO-YOUNG LEE** alustas muusikuteed viiuliõpingutega, klarnetit hakkas ta mängima 12-aastasena. Ta on lõpetanud bakalaureuseõppe *summa cum laude* Souli ülikoolis Dong-Jin Kimi, magistriõppe Grazi Muusika- ja Esituskunstide Ülikoolis professor Stefan Schillingi ja kontserteksamiõppe Detmoldi Muusikakõrgkoolis professor Thomas Lindhorsti juhendamisel.

Alates 2014. aastast töötab Soo-Young Lee Eesti Riiklikus Sümfooniaorkstris klarnetirühma abikontsertmeistrina, aastast 2019. rühma kontsertmeistrina. Ta on mänginud Mahleri Kammerorkestri akadeemias

ning esinenud Baieri Raadio SO koosseisus Luzerni Festivalil, samuti Eesti Festivaliorkestri koosseisus, Detmoldi Kammerorkestris ning paljudel rahvusvahelistel festivalidel Soulis, New Yorgis, Saksamaal, Austrias, Hollandis, Hispaanias, Norras ja Eestis. Klarnetirühma külaliskontsertmeistrina on ta mänginud Šoti Kuninglikus Rahvusorkestris, Madridi Sümfooniaorkestris, Rootsi Kammerorkestris, Walesi Rahvusoooperi orkestris, Liverpooli Kuninglikus Filharmooniaorkestris, Põhjamaade Kammerorkestris ja BBC Walesi Rahvusorkestris ning soleerinud Bielefeldi Filharmoonikute, NVVD Filharmoonikute, Rumeenia Rahvusorkestri, Korea Filharmooniaorkestri jt ees.

Oma erilise kiindumise tõttu kammermuusika vastu on ta üks kammermuusikaansambli Ensemble Auftakt asutajaliikmetest. 2016. aastal töid nad Eestis esiettekandele Alban Bergi „Adagio“ (kammerkonserti II osa) ja 2019. aastal saavutas ansambel Budapestis toimunud kammermuusika konkursil I preemia.

Soo-Young Lee on pälvinud I preemia Woohyuni puupuhkpillikonkursil Soulis (2005), eripreemia Moskva konservatooriumi rahvusvahelisel puhkpilli- ja löökpillikonkursil (2011) ning I preemia Detmoldi Muusikakõrgkooli interpretatsioonikonkursil (2013).

Alates 2016. aastast töötab ta lektorina Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias.

Soo-Young Lee © Kaupo Kikkas

TRULS MØRK haaravad esitused, milles kohtuvad intensiivsus, ausus ja graatsia, on teinud temast ühe meie aja silmapaistvama tšellisti.

Ta on tunnustatud artist, kes esineb maailma mainekamate orkestritega, sealhulgas Orchestre de Paris, Berliini Filharmoonikud, Viini Filharmoonikud, Concertgebouw orkester, Müncheni Filharmoonikud, Londoni Filharmooniaorkester, Londoni Filharmoonikud ja Leipzigi Gewandhausi orkester. Põhja-Ameerikas on ta üles astunud New Yorgi Filharmoonikute, Philadelphia ja Clevelandi orkestrite, Bostoni Sümfooniaorkestri ning Los Angelese Filharmoonikutega. Ta on teinud koostööd dirigentidega nagu Esa-Pekka Salonen, David Zinman, Manfred Honeck, Gustavo Dudamel, Sir Simon Rattle, Kent Nagano, Yannick Nézet-Séguin ja Christoph Eschenbach.

2025/26 hooajal avab Truls Mørk Dresdeni Filharmoonia hooaja Tabita Berglundiga juhatusel. Koostöö Berglundiga jätkub ka esinemistega Berliini Saksa Sümfooniaorkestriga. Samal hooajal naaseb ta ka Rotterdami, Oslo ja Monte Carlo orkestrite, Orchestre de Paris', NDR Hannoveri, Belgia Rahvusorkestri ning Göteborgi, Bambergi, Stavangeri ja Soome Raadio sümfooniaorkestrite ette.

Truls Mørk on kaasaegse muusika kirglik toetaja, olles toonud esiettekanale üle 30 teose. Ta on esitanud suure menuga Esa-Pekka Saloneni

tšellokontserti, mida juhatas helilooja ise Londoni Royal Festival Hallis, New Yorgi Lincoln Centeris ja Aix-en-Provence'i festivalil. Koos Klaus Mäkeläga on ta mänginud Saloneni kontserti Prantsuse Raado Filharmooniaorkestriga ja Oslo Filharmooniaorkestriga. Tema esiettekannete seas on ka Victoria Borisova-Ollase tšellokontsert, Rautavaara „Towards the Horizon“ koos BBC Sümfooniaorkestri ja John Storgårdsiga, Pavel Haasi tšellokontsert koos Viini Filharmoonikutega ja Jonathan Nottiga, Krzysztof Penderecki kolme tšello kontsert koos NHK Sümfooniaorkestri ja Charles Dutoit'ga ning Haflíði Hallgrímssoni tšellokontsert, mille tellisid ühiselt Oslo Filharmoonia, Islandi Sümfoonikud ja Šoti Kammerorkester.

Truls Mørkil on muljetavaldav diskograafia — ta on salvestanud arvukalt suurte tšellokontsertide esitusi plaadifirmadele Virgin Classics, EMI, Deutsche Grammophon, Ondine, Arte Nova ja Chandos. Paljud neist on võitnud rahvusvahelisi auhindu, sealhulgas Gramophone'i, Grammy, Midemi ja ECHO Klassiku. Tema tuntumate salvestiste hulka kuuluvad Dvořáki kontsert (Mariss Jansons/Oslo Filharmoonia), Britteni tšello-sümfoonia ja Elgari kontsert (Sir Simon Rattle/CBSO), Mjaskovski kontsert ja Prokofjevi *sinfonia Concertante* (Paavo Järvi/CBSO), Dutilleux' teosed (Myung-Whun Chung/Prantsuse Raadio Filharmooniaorkester), C.P.E. Bachi kontserdid (Bernard Labadie/Les Violons du Roy), Haydni kontserdid (Iona Brown/Norra Kammerorkester), Rautavaara „Towards the Horizon“ (John Storgårds/Helsingi Linnaorkester) ning Bachi ja Britteni tšello-süüdid. Hiljutiste salvestiste seas on Šostakovitši kontserdid koos Oslo Filharmooniaorkestri ja Vasily Petrenkoga, Massenet' teosed tšellole ja orkestrile koos Orchestre de la Suisse Romande'i ja Neeme Järviga ning Saint-Saënsi kontserdid koos Bergeni Filharmoonia ja Neeme Järviga. Tema kõige värskem salvestus sisaldab Bridge'i, Britteni ja Debussy sonaatide esitusi koos pianist Håvard Gimsega ning on välja antud plaadifirma Alpha Classics alt.

Truls Mørk alustas õpinguid isa käe all, seejärel Frans Helmersoni, Heinrich Schiffi ja Natalia Schakowskaja juures. Oma karjääri algusaastatel võitis ta mitmeid konkursse, sealhulgas Moskva Tšaikovski konkursi (1982), Cassado tšellokonkursi Firenze (1983), Unesco preemia Euroopa Raadio Liidu konkursil Bratislavas (1983) ning Naumbergi konkursi New Yorgis (1986).

Suure muusikute dünastia pea **NEEME JÄRVI** on üks tänapäeva hinnatuimaid dirigente. Ta on juhatanud maailma tipporkestreid, teinud koostööd parimate solistidega ning tema kui ühe enim plaadistava dirigendi diskograafiasse kuulub ligi 500 plaati.

Oma pika ja üleduka karjääri jooksul on Neeme Järvi olnud seotud maailma erinevate orkestritega. Ta on Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri eluaegne aupeadirigent, Orchestre de la Suisse Romande'i, Haagi Residentieorkestri, Detroiti sümfooniaorkestri ja Göteborgi sümfooniaorkestri emeritiitpeadirigent ning Šoti Kuningliku Rahvusorkestri audirigent.

Neeme Järvi muljetavaldavalt diskograafiat ehivad Prokofjevi, Šostakovitši, R. Straussi, Mahleri, Dvořáki, Glazunovi, Griegi, Sibeliuse, Nielseni ja Brahmsi kõigi sümfooniate paljukiidetud salvestused. Lisaks on ta kuulajaile tutvustanud ka selliste veel vähemtuntud heliloojate nagu Wilhelm Stenhammari, Hugo Alfvéni, Niels Gade, Franz Berwaldi, Johann Svendseni ja Johann Halvorseni loomingut, samuti Eesti heliloojate Rudolf Tobiasi, Artur Kapi, Eduard Tubina ja Arvo Pärdi teoseid. Neeme Järvi on salvestanud muusikat firmadele Chandos, Deutsche Grammophon, BIS, EMI jpt.

Neeme Järvit on tunnustatud paljude preemiate, aunimetuste ja tiitliteliga, nende hulgas Rootsi Kuningriigi kõrgeim autasu Põhjatähe

orden (1990), Eesti Vabariigi Riigivapi teenetemärk (III klass; 1996), Eesti Muusikanõukogu 2012. aasta interpretatsioonipreemia, Eesti Vabariigi riiklik kultuuri elutööpreemia (2017), Gramophone'i elutööpreemia (2018) ja Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali elutööpreemia (2020). Ta on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Göteborgi ülikooli, Aberdeeni ülikooli, Detroiti Wayne State University, Rootsi Kuningliku Muusikaakadeemia ja Michigani ülikooli audoktor, samuti esimene Tallinna Vapimärgi ordeni kavaler, Michigani osariigi ning Göteborgi linna aukodanik jne. Neeme Järvi kuulub ka 1999. aastal valitud 20. sajandi Eesti saja suurkuju hulka.

Neeme Järvi lõpetas 1955. aastal Tallinna muusikakooli koorijuhtimise ja löökpillide erialal Helvi Voore ja Kristjan Vestre juhendamisel, 1960. aastal Leningradi konservatooriumi sümfooniaorkestri- ja ooperidirigeerimise erialal professor Nikolai Rabinovitši klassis ning 1966. aastal samas ka aspirantuuri Jevgeni Mravinski ja Nikolai Rabinovitši juhendamisel. 1971. aastal võitis Järvi I preemia Roomas Accademia Nazionale di Santa Cecilia VI rahvusvahelisel dirigentide konkursil.

1960—1963 oli Neeme Järvi Eesti Raadio SO dirigent, 1963—1979 peadirigent, 1963—1975 oli ta ühtlasi Estonia teatri peadirigent. Ta juhatas kõiki olulisemaid Leningradi ja Moskva sümfooniaorkestreid, käies nendega ka välisturneedel, juba 1960. aastate teises pooles ka Londoni orkestreid jpt, 1979. aastal debüteeris ta New Yorgi Metropolitan Operas.

Aastal 1980 emigreerus Neeme Järvi koos perega Ameerika Ühendriikidesse. 1981—2004 oli ta Göteborgi SO peadirigent (praegu emeritpeadirigent), 1984—1988 Royal Scottish National Orchestra peadirigent (aastast 1990 selle audirigent), 1990—2005 Detroiti SO muusikadirektor (aastast 2005 emeritmuusikadirektor), 2005—2008 New Jersey SO muusikadirektor (praegu audirigent), 2005—2012 Haagi Residentie-orkestri peadirigent (praegu emeritpeadirigent), 2010—2020 taas ERSO kunstiline juht ja peadirigent (praegu eluaegne aupeadirigent), 2012—2015 Orchestre de la Suisse Romande'i kunstiline juht ja peadirigent. 1982—1985 oli ta Birminghami SO ja aastast 1995 Jaapani Filharmoonia Orkestri esimene külalisdirigent. Alates 2000. aastast toimuvad Eestis Neeme Järvi rahvusvahelised dirigentide meistrikursused, millest on välja kasvanud Järvi Akadeemia

E · R · · O

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

ERSO
PEASONSOR

TOETAB

NORDAID

Neeme Järvi ja sügisklassika

KLAVER
JAAN OTS

ERSO

DIRIGENT
NEEME JÄRVI

**HUMPERDINCK
BEETHOVEN
HAYDN
TŠAIKOVSKI**

28

NOVEMBER
ESTONIA KONTSERDISAAL
2025

PUHAS KULD

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER (ERSO) on elav ja mitmekülgne orkester, kes püüdleb alati tipptaseme poole. Eesti vanimal ja mainekaimal regulaarselt tegutseval sümfooniaorkestril täitub sel hooajal 99. tegevusaasta. ERSO ajalugu ulatub aastasse 1926 ning sarnaselt paljude omataolistega maailmas on see seotud rahvusliku ringhäälingu sünni ja arenguga. Alates hooajast 2020/2021 on enam kui 100-liikmelise orkestri peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts. Neeme Järvi jätkab koostööd ERSOga eluaegse aupeadirigendina, orkestri kunstiline nõustaja on Paavo Järvi, varasemad peadirigendid on olnud Olav Roots, Paul Karp, Roman Matsov, Neeme Järvi, Peeter Lilje, Leo Krämer, Arvo Volmer, Nikolai Aleksejev ja taas Neeme Järvi.

ERSO on käinud arvukatel turneedel ning osalenud mainekatel rahvusvahelistel muusikafestivalidel. 2023. aasta mais toimus orkestri esimene kontserdireis Suurbritanniasse, kus kahe nädala jooksul anti 11 kontserti. 2022. aastal esineti Olari Eltsi juhatusel Nürnbergis, Münchenis ja Pariisis. 2021. aasta novembri lõpus osalesid ERSO ja Elts Poolas rahvusvahelisel Kesk- ja Ida-Euroopa muusikafestivalil „Eufonie“. 2019. aastal avasid ERSO ja Neeme Järvi Prantsuse Raadio maineka Montpellier’ muusikafestivali ning orkester käis Kesk-Euroopa turneel, kus Neeme Järvi juhatusel esineti Viini Musikvereini kuldses saalis, Linzi Brucknerhausi suures saalis, Praha Rudolfinum Dvořáki saalis ja Bregenzi Bodensee saalis ning Mihhail Gertsji juhatusel Saksamaal Erlangenis ja Viersenis. Veel on esinetud sellistel maailmalavadel nagu Berliini Konzerthaus, New Yorgi Avery Fisher Hall (praeguse nimetusega David Geffen Hall), Peterburi filharmonia suur saal ja Maria Teatri kontserdisaal, Kölni filharmonia, Helsingi Musiikkitalo, Stockholmi Berwaldhallen jt.

ERSO plaadistuste kõrget kvaliteeti on esile tõstetud mainekates klassikalise muusika ajakirjades ning sellega on kaasnenud mitmed tunnustused, millest olulisim on Eesti esimene Grammy (2004, dirigent Paavo Järvi), värseimad aga aasta klassikaalbumi tiitel 2020. aastal Eesti muusikaauhindade jagamisel Elleri sümfooniliste poeemide teise plaadi eest (dirigent Olari Elts) ning kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia ERSO-le ja Olari Eltsile seniste Elleri muusika salvestiste eest. Suurepärane koostöö on ERSO-l selliste mainekate plaadifirmadega nagu Chandos, BIS, Onyx, samuti Ondine, ERP jt.

Lisaks kohalikele raadio- ja telekanalitele on ERSO kontserte üle kandnud Mezzo ja medici.tv ning EBU vahendusel on need jõudnud paljudesse Euroopa raadiojaamadesse. 2020. aastal alustas tegevust ERSO TV (erso.tv), kus saab vaadata kõiki orkestri live-kontserte ning juba toimunud esinemisi.

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts

Eluaegne aupeadirigent Neeme Järvi, **kunstiline nõustaja** Paavo Järvi

Koosseis 14. novembril 2025

I VIIUL

Dalia Dedinskaite
Hanna–Liis Nahkur
Kristiina Aimala
Kätlin Ivask
Nina Kawaguchi
Kirti–Kai Loorand
Tõnis Papupuu
Piret Sandberg
Danae Taamal
Kaiu Talve
Andrus Tork
Tarmo Truuväärt
Liis–Helena Väljamäe
Katrin Matveus

II VIIUL

Kaido Välja
Toomas Hendrik
Ellervee
Kristel Kiik
Triin Krigul
Miina Laanesaar
Kristjan Nõlvak
Mari–Katrina Suss
Marlis Timpmann
Maaren Vihermäe
Annelize Vlasenko
Elisabeth Härmand
Marelle Kivinukk

VIOOLA

Rain Vilu
Liina Sakkos
Helena Altmanis
Mall Help
Kaja Kiho
Mairit Mitt–Bronikowska
Juhan Palm–Peipman
Liisi Rusnak
Kristiina Välja
Mari Aasa

TŠELLO

Theodor Sink
Tõnu Jõesaar
Levi–Danel Mägila
Katrin Oja
Lauri Toom
Margus Uus
Maris Vallsalu

KONTRABASS

Regina Udod
Xiaonan Nie
Janel Altroff
Imre Eenma
Ants Önnis
Mika Nikkanen

FLÖÖT

Mari–Liis Vind
Linda Vood

OBOE

Guido Gualandi
Aleksander Hännikäinen

KLARNET

José Carlos Domínguez
Almela
Taavi Orro

FAGOTT

Peeter Sarapuu
Kaido Suss

METSASARV

Ye Pan
Nikita Matsuk

TROMPET

Indrek Vau
Erki Möller

TROMBOON

Andres Kontus
Peeter Margus
Ingvar Leerimaa

TIMPANID

Maarja Nuut

SA ERSO juhatus

Kristjan Hallik

Produtsent

Daily Trippel

Orkestri mäenedžer

Marko Metsaru

Partnersuhete ja

müügijuht

Signe Vaiknemets

Raha kaasamise ja

partnersuhete spetsialist

Morgan Merrell

Maine– ja

kommunikatsioonijuht

Kaisa Koger

Toimetaja

Anita Maasalu

Noodikoguhoidja

Mariell Aren

Disainer

Norman Orro

Personalijuht

Piret Veensalu

Pillilao juhataja

Egert Leinsaar

Kammer– ja

noorteprojektide

produtsent

Taavi Orro

Lavameistrid

Jüri Korjus

Heiki Zvorovski

AITÄH TOETAMAST!

ERSO PEASPONSOR

SPONSORID

NORDIC
CATERING

LIVIKO
— anno 1898 —

myfitness
world class gym & studios

TOETAJAD

PAKEND & PRINT
ERSO TRÜKIKESKUS

KULTUURIMINISTEERIUM

pileti
keskus
Powered by sviby

FORTISSIMO

1000€

Aare Viira
Allar Jõks
David O'Brock
Egon Elstein
Johan Randvere
Kadri Lindpere
Lauri Ligi
Rain Tamm
Siim Kallas
Tõnu Kuddu

FORTE

500€

Annika Kuimet
Evi Rooda
Karin Punning
Kristjan Pomm
Lauri Almann
Raivo Stern
Siim Kallast
Toomas Prangli
Ülle Kruuse

MEZZOFORTE

300€

Aare Olander
Helge Talts
Ingrid Männik
Juta Schnur
Juta Tiidus
Lembit Talts
Maret Maripuu
Piret Tuul
Riina Cohen
Siim Aben
Triin Siim
Tunne Kelam

PIANO

150€

Aime Lindpere
Aivo Hallist
Allan Randmaa
Andrus Lehtmetts
Ants Hinno
Ants Kerde
Ants Orgulas
Eero Hammer
Harri Mikk
Heidi Pruuli
Jaan Riikoja
Jonna Pechter
Jüri Šamov–Liver
Jüri Suursoo
Kaidi Ruusalepp
Kärt Hammer
Kärt Põldsam
Katre Viljalo
Katrín Veskimäe
Kristel Leppik
Kristiina Kahur
Liina Anier–Pärn
Mai Stern
Maia Remmelgas
Mall Petersen
Mare Hammer
Mare Jugandi
Markia Laar
Martin Juusu
Nele Laidvee
Patrick Soome
Peep Laar
Reet Nurmeots
Sander Pullerits
Sirje Almann
Tanel Ross
Tiit Kruus
Urve Pappa
Velle Hammer
Anonüümne ©

PIANISSIMO

75€

Aime Talvik
Andres Vasarik
Anne Artus
Elena Aben
Elle Nellis
Elna Kaasik
Ene Krigul
Enel Pehap
Gennadi Vihman
Heiki Meos
Helle Kulbas
Ilja Sundelevitš
Irina Zundelevich
Juta Keskküla
Katariina Lepiku
Leila Eespere
Liina Linsi
Lilian Heikkilä
Mai Ets
Marika Eljas
Merle Keskküla
Piret Nõmmela
Riina Talvik
Silva Pastak
Sirje Pöder
Sirje Urb
Tiia Ruben
Tiina Hiie
Tiiu Vilms
Triin Lekk
Viive Savel
Viivi Villemson
Vilve Põldmäe
Vivian Rennel
Vladimir Panov

Liitudes ERSO Sõprade Klubiga, toetate Eesti esindusorkestrit ning panustate Eesti kultuuri- ja muusikaellu. Sõprade klubi liikmetele pakume mitmeid hüvesid ning kutsume neid osalema eriüritustel.
Liitu ERSO sõprade klubiga!

DOONORID

Anne Murof
Hans Kristian Laur
Kristjan Pomm
Morgan Merrell
Signe Vaiknemets
Siim Kallast
Ülle Peljo
Vladislava Vassitskina

Ehe lepalaastu suits

EPIIM TOETAB ERSOT
AASTAST 2013

KUTSUME KUULAMA

LEEDU RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER. BRAHMS JA MAHLER

R, 21. OKTOOBER KELL 19

ESTONIA KONTSERDISAAL

Johannes Brahms Klaverikontsert nr 1 d-moll, op. 15

Gustav Mahler Sümfoonia nr 1 D-duur

LUKAS GENIUŠAS klaver, Leedu Riiklik Sümfooniaorkester, dirigent GINTARAS RINKEVIČIUS

NEEME JÄRVI JA SÜGISKLASSIKA

R, 28. NOVEMBER KELL 19

ESTONIA KONTSERDISAAL

Pjotr Tšaikovski / Arkadi Leituš „Mälestusi Haapsalust“

Joseph Haydn Klaverikontsert D-duur, Hob.XVIII:2

Joseph Haydn Klaverikontsert D-duur, Hob.XVIII:11

Engelbert Humperdinck Shakespeare'i süüdid nr 1 ja nr 2

JAAN OTS KLAVER, ERSO, DIRIGENT NEEME JÄRVI

RADISSON COLLECTION
TALLINN

LIVIKO
— anno 1898 —

myfitness
world class gym & studios

 Epiim

NORDAID®

NORDIC
CATERING

E · R · · O

Estonia pst 4
10148 Tallinn
tel 6 147 787
erso@erso.ee
www.erso.ee

Kuula ja vaata uuesti!

ERSO.TV